

Original Contribution

ПРЕДСТАВЯНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ СРЕД ПОЛЗВАТЕЛИТЕ ПО ПРОЕКТ ЗА МОБИЛНОСТ: “ТРАНСГРАНИЧЕН МОСТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН И КУЛТУРЕН ОБМЕН” СЛЕД УЧАСТИЕТО ИМ В ОБУЧЕНИЕ ПО “ТЕОРИЯ НА ДИАГНОСТИКАТА”

Моника Петрова*

ПГ по ПСТТ „Н. Й. Вапцаров”, Ямбол

ABSTRACT

In the paper has been presented the results of investigation among pupils from Professional School in Elevating, Construction and Transportation Techniques “N. I. Vaptsarov”, Yambol – users of LDV project for mobility “Cross-border Bridge for professional and cultural exchange”, program “Lifelong Learning” after their participation in the training in ‘Theory of the Diagnostic’. The training is a preparatory activity for impending practical training of pupils in the highly technological environment of the Edirne service-stations in the project.

Key Words: *results, investigation, diagnostic, PS ECTT, Yambol, LDV*

УВОД

Изграждането и поддържането на диалогична връзка между екипа за управление на един проект и участниците в него е важен елемент от системата, допринасяща достигането на проектните цели. Опитът ми на координатор на 3 училищни проекта ми дава основание да отбележа, че един от методите, чрез които може лесно, обективно и надеждно да се проучи мнението на ползвателите по дадена тема, е анонимното анкетиране. То е средство за обратна връзка, което е добре описано в методическата литература и широко се използва в педагогическата практика, социологията и др. науки.

В настоящата разработка са представени възможностите на анкетирането като метод чрез анализ на резултатите от едно такова проучване, извършено в рамките на проект, финансиран от Европейската комисия, посредством Националната агенция Център за развитие на човешките ресурси,

по линия на програма “Учене през целия живот” [2].

Анкетирането позволява на екипа за управление да добие обективна представа за постигнатите до момента резултати от дейностите. То служи за откриване на слабости в организацията на работата по проекта или съществуващо неудовлетворение у целевите групи. Резултатите от проучването служат за навременно откриване и отстраняване на грешки и възникнали проблеми, за формулиране на изводи за по-добро управление на проекта, а всичко това е предпоставка за постигане на заложените цели.

Изследването, обект на настоящата разработка, е извършено сред всички 20 ползватели по проект “Трансграничен мост за професионален и културен обмен”, секторна програма “Леонардо да Винчи”, програма “Учене през целия живот”. То е реализирано след приключване на 30-часовото им обучение по “Теория на диагностиката” от координатора на проекта. Дейността е първата, подготвяща мобилността инициатива, наречена “педагогическа” [3], преди производствената практика на учениците в гр. Одрин. Лектор по време на занятията е

* **Correspondence to:** *Моника Манолова Петрова, ПГ по ПСТТ „Н. Й. Вапцаров”, Ямбол, GSM:0892229124, e-mail: m_o_n_i_k_a@abv.bg*

инж. Георги Георгиев – учител в ПГ по ПСТТ, Ямбол по устройство на автомобила и др. транспортни дисциплини. Целта на обучението по “Теория на диагностиката” е да подготви теоретично ползвателите по проекта за предстоящото практическо обучение по компютърна диагностика и ремонт на МПС в 5 автосервиза в гр. Одрин, като в края на теоретичните часове обучаемите полагат изпит под формата на дидактически тест. Предметът “Теория на диагностиката” е включен в учебния план на курс за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професията “Компютърна диагностика и ремонт на МПС”, разработен по рамкова програма Д за нуждите на проекта. (съгл. изискванията на чл. 13, ал.3 от Закона за професионалното образование и обучение [1])

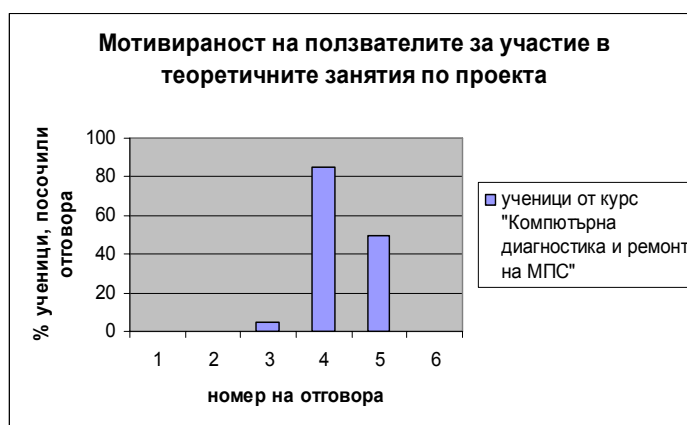
СЪЩИНСКА ЧАСТ

Целта на извършеното анкетно проучване е разкриване мотивацията на учениците за участие в проекта, удовлетвореност от теоретичните занятия по “Теория на диагностиката”, силни и слаби страни в организацията на проектните дейности. Анализът на резултатите от изследването се извършва на база математическа обработка на получените данни от изследването, които сочат:

Висока мотивация на 95% от учениците за участие в тази дейност и одобрение на проведените занятия. От коментиранията група 85% са участвали активно в теоретичните занятия, понеже считат, че наученото ще им бъде полезно за получаване на квалификация по част от професията, а 50% споделят, че са учили с интерес, което говори също за висока степен на мотивираност и одобрение на проведеното обучение. Този резултат е показателен, че целта на предварителната подготовка, предвидена по проекта – да подготви учениците за производствената им практика е постигната. Направеният извод съвпада и с получения количествен резултат от решаването на дидактическия тест в края на теоретичното обучение на групата като цяло – Много добър 4,65, който е повишен в сравнение с входния им общ успех – Добър 4,22 с 43 стотни.

Един ученик (5 % от обучаемите) е посочил, че е учил, но не му е било интересно, което навежда на мисълта, че не харесва достатъчно професията си. Така избраният отговор може да се тълкува като споделено неодобрение на стила на преподаване, но в конкретния случай тази възможност се отхвърля, тъй като при отговора на другите въпроси респондентът не е посочил слабости в преподаването.

За по-голяма нагледност резултатите са представени на **Фиг. 1**.

- 1- не отдавам никакво значение на това участие;
- 2- не бях много активен/на защото не съм убеден/а че знанията ще са ми нужни;
- 3- учих, но не ми беше много интересно;
- 4 – участвах активно, защото считам, че наученото ще ми бъде полезно за получаване на квалификация по част от професията;
- 5- учих с интерес;
- 6 – друг отговор, а именно

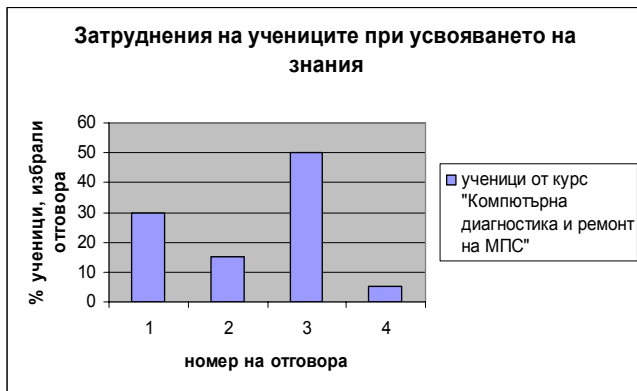
Фигура 1. Мотивираност на учениците за участие в теоретичните занятия по проекта

Забележка: Сумата от процентите е по-голяма от 100%, тъй като респондентите са посочвали повече от един отговор.

Като обобщение от резултатите по този показател се откроява изводът – учениците отдават подобаващо голямото значение на професионалната си теоретична подготовка и я разглеждат като

необходима предпоставка за постигане на високи резултати от практическото си обучение по част от професията по време на мобилността.

Данните от анкетата разкриват, че по-голямата част от учениците срещат в някаква степен затруднения при усвояването на знания по време на теоретичните занятия.

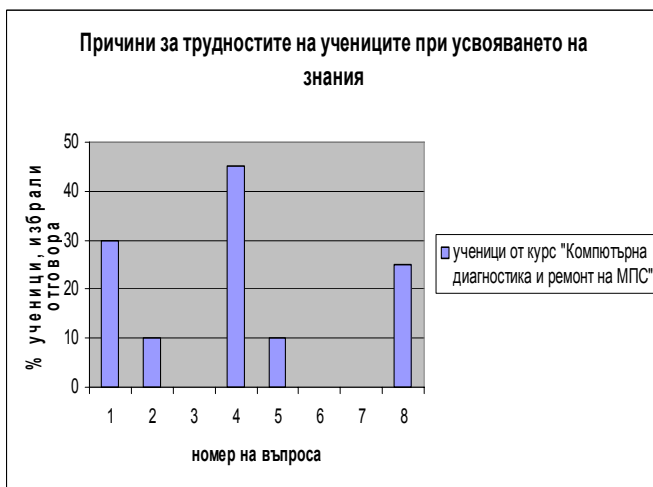
- 1-не;
- 2-почти никога;
- 3-отчасти;
- 4-да

Фигура 2. Затруднения при усвояването на знания по време на теоретичните занятия

За сериозни затруднения (отговор 4) признава 1 ученик (5% от анкетираните). 30% твърдят, че нямат затруднения и с лекота се справят с учебния материал (отговор 1). Общо 65% от респондентите са предпочели не дотам категоричните отговори 2 и 3. Количествените резултати от решаването на дидактическия тест в края на обучението сочат, че 10% от обучаемите са покрили изискванията за отлично владение на учебния материал, 50% - са показали много добри резултати, 35% - имат добри познания, а 5% - 1

ученик е демонстрирал само основни познания по изучаваната дисциплина. Това показва сходство с представените по-горе отговори на учениците – те имат правилна самопреценка и са били искрени при анкетирането.

От определящо значение за целта на проучването е извеждането на причините за трудностите на учениците при усвояването на знания по време на теоретичните занятия. Обобщените данни по този въпрос са представени на **Фиг.3.**

- 1 - с липсата на интерес;
- 2 - с недостатъчното време, което отделям за учене;
- 3 - с грешките, които допускам при формулиране на отговори;
- 4 - с трудностите, които изпитвам при самостоятелно овладяване на знанията;
- 5 - с недостатъчната ми предварителна подготовка по професията;
- 6 - със слабости в преподаването;
- 7 - с друго, а именно:.....;
- 8 - нямам проблеми.

Фигура 3. Причини за трудностите на учениците при усвояването на знания

30% от изследваните лица свързват тези си затруднения с липсата на интерес. Данните от анкетата разкриват също, че 83% от учениците, отговорили на предходния въпрос, че не изпитват затруднения при усвояването на знания, намират за уместно в този случай да променят мнението си и да признаят проблемите си, избирайки отговор 1. Други 45% споделят, че изпитват трудности при самостоятелната

подготовка. Равен процент ученици - по 10% търсят причината за затрудненията си в своята недостатъчна предварителна подготовка по професията и в малкото време, което отделят за учене. Тези резултати разкриват, че при отговора на предходния въпрос част от анкетираните не са били достатъчно коректни да признаят, че имат известни затруднения при усвояването на знания.

В обобщение се откроява изводът, че учениците разкриват личната си вина за изпитваните трудности, избирайки отговори 1, 2, 4 и 5. Прави впечатление, че изследваните лица не намират пропуски в преподаването, което е добра оценка за използваните методи и подходи при преподаването.

От анкетата става ясно, че по време на теоретичните занятия са използвани разнообразни методи на обучение. Най-силно впечатление на обучаемите е направило използването на ИКТ като средство за онагледяване на преподавания материал. Този отговор са посочили 65% от анкетираните. 45% са отбелязали използването на схеми при преподаване, 30% отдават значение на онагледяването с макети. По данни от анкетата словесните методи за преподаване са били представени от лекционния и работата по групи. Тях са посочили 25% от обучаемите. 10% от курсистите са

разграничили мозъчната атака сред останалите методите. Сумата от процентите е по-голяма от 100%, тъй като респондентите са посочвали повече от един отговор. Изводът, който може да се изведе от резултатите, получени по този показател е, че лекторът е приложил достатъчно на брой методи на обучение, като трайно е въвел в работата си съвременните методи за обучение. Така използваната методика на преподаване, както е видно от оценките, получени при тестването на учениците дава много добри резултати, и е добре да се използва и в бъдеще.

По-нататъшното изследване мотивираността на учениците за предстоящото практическо обучение по проекта в одрински автосервизи се разкрива от данните, представени на **Фиг. 4**.

- 1 – безразлично ми е;
- 2 – не проявявам интерес;
- 3 – интересно ми е, но не виждам смисъл;
- 4 – интересът ми е умерен;
- 5 – проявявам силен интерес.

Фигура 4. Мотивация на учениците за участие в мобилността

По този показател резултатите са категорично изразени в твърдението, че учениците проявяват силен интерес към предстоящото практическо обучение в одрински автосервизи по време на мобилността (95%), което е предпоставка за постигане на проектните цели. Само 1 ученик (5% от анкетираните) разкрива слаба мотивация, като избира отговор 1. При сравнителен анализ на резултатите, получени при анкетирането на учениците за подбор на участници в целевата група и тези, получени при анкетирането на същите ученици към момента на изследването се наблюдава, че нивото на мотивация на групата обучаеми за участие в практиките, организирани по проекта е останало непроменено и е високо. Този резултат разкрива, че проведеното теоретично обучение е изиграло

положителна роля в тази насока и няма спад в мотивацията. Недотам добрата мотивация на 1 участник налага провеждането на допълнителни разговори с ползвателите от екипа за управление и класните ръководители. За промяна на отношението на този ученик ще разчитаме и на по-нататъшната му подготовка за мобилността. Макар и да се отнася само за един обучаем, процесът на промяна на мотивацията налага бъдещо проследяване. Като цяло резултатите по този показател доказват, че изборът на учениците участници в проектните инициативи е най-подходящият. Търсеното мнение на учениците относно използвания подход на екипа за управление на проекта и лектора по теория за организиране на теоретичните занятия е онагледено чрез **фиг. 5**.

- 1 – намирам го за правилен;
 2 – имаше следните пропуски:;
 3 – нямам мнение;
 4 – намирам го за напълно погрешен.

Фигура 5. Изразено мнение на учениците относно използвания от екипа за управление на проекта и лектора по теория подход за организиране на теоретичните занятия

От диаграмата ясно личи, че 90% от анкетираните намират използвания подход за правилен, като нито един от тях не е посочил пропуски. Само 10% от анкетираните са посочили, че нямат мнение по въпроса, което до известна степен говори, че те все още не се чувстват достатъчно подготвени да анализират работата на своите ръководители.

Като цяло може да се отчете, че обучаемите намират използваните до сега методи и подходи за организация на дейностите от екипа и лектора за добри и оценят подобаващо усилията им в тази насока. За това говори и фактът, че 10% от анкетираните в свободен текст записват, че нямат предложения за подобряване организацията на проектните дейности, а останалите нямат какво да споделят по въпроса.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществено анкетирание дава основания да се отбележи, че мотивацията на учениците за участие в проекта като цяло е на високо ниво, те са удовлетворени от получените теоретични занятия и очакват с

желание практиката си в Одрин. Не са констатирани слаби страни в организацията на теоретичното обучение и използвания от екипа подход за организация на проектните дейности.

Може да се счита, че проведеното обучение е подпомогнало обогатяването на учениковите знания и е предпоставка за повишаване на практическите им умения и навици, а оттам и до постигане на проектните цели.

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за професионалното образование и обучение. София, 2002 г.; доп., (Обн., ДВ, бр. 68 от 30.07.1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 103 от 2002 г.; изм., бр. 120бр. 29 от 2003 г.; изм., бр. 28, изм. и доп., бр. 77, ДВ бр. 94/2005 г., изм. ДВ бр. 30, изм. доп. ДВ бр. 62/2006г.).
2. <<http://hrdc.bg/plugins/content/content.php?content.49>> (март, 2009).
3. <<http://hrdc.bg/plugins/content/content.php?content.43>> (март, 2009).